

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TİCARET MÜŞAVİRLERİMİZLE ELEKTRONİK SOHBETLER «BOSNA HERSEK»

K. Sevgin GÜNGÖR
Saraybosna Ticaret Müşaviri

EKONOMİK GÖSTERGELER

- Nüfus: 3,3 milyon
- Sabit kur: 1 € = 1,95583 KM
- GSYİH (2019): 20,2 milyar ABD Doları
- Kişi başına düşen gelir (2019): 5.797 ABD Doları
- Reel GSYİH artış oranı (2019): %2,6
- Enflasyon oranı (2019): %0,6
- Sanayi büyüme oranı (2019): %-5,5
- İşsizlik oranı (2019): %15,7

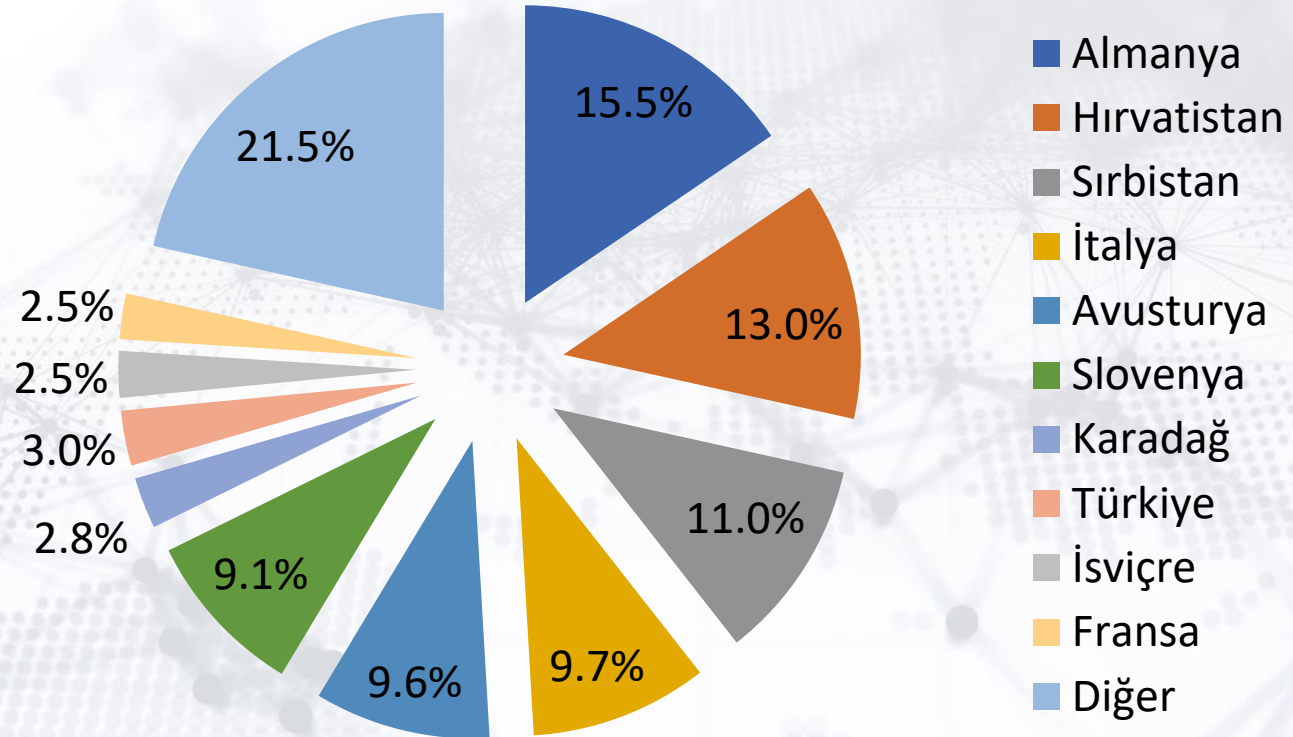

DIŞ TİCARET

	İHRACAT (Milyon €)	İTHALAT (Milyon €)	DIŞ TİCARET HACMI (Milyon €)	İHRACAT/İTHALAT (%)
2016	4.815	8.252	13.067	58,3
2017	5.652	9.297	14.949	61,0
2018	6.085	9.853	15.938	61,8
2019	5.876	9.969	15.845	58,9
2020	5.377	8.633	14.010	62,3

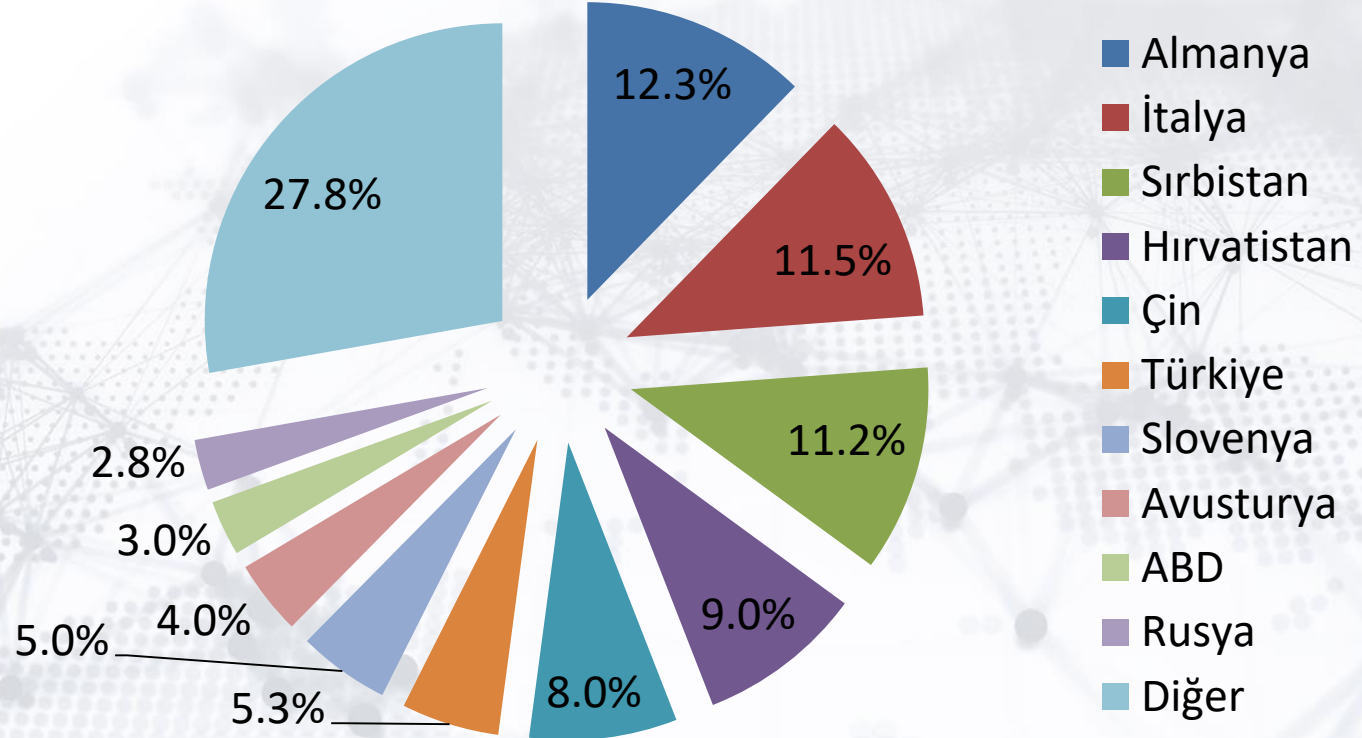

Bosna Hersek'in İhracatında Ülkelerin Payları (2020)

Bosna Hersek'in İthalatında
Ülkelerin Payları (2020)

İKİLİ TİCARET

	Türkiye'nin Bosna Hersek'ten İthalatı (€)	Türkiye'nin Bosna Hersek'e İhracatı (€)	Türkiye-Bosna Hersek Dış Ticaret Hacmi (€)	Denge (€)
2016	205.052.075	351.435.963	556.488.038	146.383.888
2017	220.414.862	392.021.801	612.436.663	171.606.939
2018	165.261.264	447.035.088	612.296.353	281.773.824
2019	147.183.036	484.334.528	631.517.564	337.151.492
2020	159.994.455	453.597.967	613.592.422	293.603.512

İKİLİ TİCARET

TÜRKİYE'NİN BOSNA HERSEK'TEN İTHALATINDA İLK 10 ÜRÜN (2020)

GTİP 6 KODU	GTİP ADI	AVRO (€)
151219	Ayçiçeği tohumu yağları (diğer)	24.851.352
720449	Diğer döküntü ve hurdalar	22.340.547
940190	Oturmaya mahsus mobilyaların aksam, parçaları	17.568.164
151211	Ayçiçeği tohumu yağları; ham	16.932.982
020130	Büyükbaş hayvanların etleri; kemiksiz (taze/soğutulmuş)	12.829.214
480421	Torba imali için 1. elyaf (kraft) kağıtları; beyazlatılmamış	7.814.220
930630	Diğer fişekler vb. aksam, parçaları	7.343.261
360300	Fitiller, infilak fitilleri, kapsülleri; ateşleyici maddeler	5.185.781
284210	Kompleks/çift silikatlar	3.655.719
841330	İçten yanmalı motorlara ait yakıt, yağ/soğutma pompaları	3.164.746

İKİLİ TİCARET

TÜRKİYE'NİN BOSNA HERSEK'E İHRACATINDA İLK 10 ÜRÜN (2020)

GTİP 6 KODU	GTİP ADI	AVRO (€)
610910	Pamuktan tişört, fanila, atlet vb. giyim eşyası	11.064.965
300490	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan diğer ilaçlar	9.611.874
740921	Bakır; çinko esaslı alaşımlardan şerit, levha, sac; rulo	9.300.287
570242	Sentetik halılar ve diğer yer kaplamaları	6.844.519
721070	Demir/alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri (gen.=>600mm, boyanmış...)	6.373.655
851660	Diğer elektrikli fırınlar, ocaklar, pişirme sacları, ızgaralar vb.	6.286.021
760429	Aluminyum alaşımlarından diğer çubuklar ve profiller	6.044.783
620342	Erkek/erkek çocuk için pamuktan pantolon, şort vs.	4.865.588
732219	Demir/çelikten radyatör, aksam ve parçaları	4.846.479
620462	Kadın/kız çocuk için pamuktan pantolon, tulum, şort vs.	4.433.914

BAŞLICA VERGİLER VE TEŞVİKLER

Katma Değer Vergisi %17

Kurumlar Vergisi %10

Gelir Vergisi %10

Her iki entitede;

Milli Muamele: Yerel şirketlerin tüm hak ve yükümlülükleri, yabancı yatırımcılar için de geçerlidir.

Yabancı yatırımcılar, kamulaştırma, el koyma ve benzeri önlemlerden korunmuştur.

Türk yatırımcılar gayrimenkul edinebilirler.

BAŞLICA VERGİLER VE TEŞVİKLER

Bosna Hersek Federasyonu'nda;

Firmanın, cari vergi döneminde edindiği kârın %50'sinden fazlasını, özvarlıklarından üretim ekipmanlarına yatırmaları halinde, o yıl için kurumlar vergisinde %30 oranında indirim sağlanmaktadır.

Firmanın 5 yıl boyunca kesintisiz olarak özvarlıklarından toplam 20 milyon KM (ilk yıl 4 milyon KM) yatırım yapması durumunda söz konusu 5 yıl süresince kurumlar vergisi %50 oranında düşürülmektedir.

Firma, yeni alınan işçilere ödediği brüt aylık ücretin iki katına kadar olan tutarı vergiden düşürülen gider olarak saymaya aşağıdaki şartlarda hak kazanır:

İş sözleşmesi süresinin asgari 12 ay ve tam zamanlı olması

Yeni alınan işçinin, önceki 5 yıl boyunca başka bir firmada ya da bağlı tüzel kişilerde çalışmamış olması

Republika Srpska'da;

Ekipman, tesis ve gayrimenkule yatırım yapan firmanın cari vergi döneminde edindiği kârın %50'sinden fazlasının üretim faaliyetleri kapsamında oluşması halinde, kurumlar vergisi yükümlülüğü %30 oranında azaltılır.

Bir takvim yılı boyunca en az 30 yeni işçinin süresiz çalıştırılmak üzere işe alınması durumunda, bu işçilerin gelir vergisi ve sosyal güvenlik primleri tutarında vergi indirimi mevcuttur.

AVANTAJLAR VE FIRSATLAR

- Stratejik konum
- Makroekonomik istikrar
- Kredi ve fonlara erişim
- İstikrarlı bankacılık
- Vize muafiyeti
- AB ile İstikrar ve İşbirliği Anlaşması
- Serbest Ticaret Anlaşmaları ağı
 - Türkiye
 - EFTA (İsviçre, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç)
 - CEFTA (Arnavutluk, Karadağ, Kosova, Makedonya, Moldova, Sırbistan)
- Güçlü sanayi geleneği
- Doğal kaynakların zenginliği
- Kullanılmayan tarımsal arazi varlığı
- Türk kültürüne yakınlık
- Özelleştirmeler
- Devam eden altyapı projeleri

KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER

- Siyasi istikrarsızlık
- Yönetişim sorunları
- Bürokratik ve hukuki süreçlerin yavaşlığı
- Yatırım teşvik mekanizmalarının yetersizliği
- Göç nedeniyle azalan nüfus
- Nitelikli iş gücü eksikliği
- Sık ve habersiz teftiş uygulamaları
- Yerleşik müşteri alışkanlıkları
- Düşük-orta alım gücü
- Karmaşık mevzuat
- Dil engeli
- Ödeme güçlükleri

MAL TİCARETİ

- Tekstil, Deri ve Hazır Giyim
- Mobilya ve Yan Sanayii
- İnşaat ve Yapı Malzemeleri
- Yaş Meyve ve Sebze
- İşlenmiş Tarım Ürünleri
- Elektrikli Cihazlar ve Aydınlatma Ekipmanları
- Beyaz Eşya
- Otomotiv ve Yan Sanayii
- Plastik Malzemeler
- İlaç ve Tıbbi Ekipmanlar

HİZMET TİCARETİ

- İnşaat ve Müteahhitlik
- Ulaşım ve Altyapı Projeleri (Vc Koridoru)
- Teknik Müşavirlik
- Sağlık Hizmetleri
- Turizm
- Otel ve Restoran İşletmeciliği
- Bilişim

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

İLAVE BİLGİ İÇİN

Bosna Hersek Yabancı Yatırım Tanıtım Ajansı

www.fipa.gov.ba

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

İLAVE BİLGİ İÇİN

T.C. Ticaret Bakanlığı

www.ticaret.gov.tr

Kolay İhracat Platformu

www.kolayihracat.gov.tr

İhracat Destekleri

www.kolaydestek.gov.tr

Müşavire Danışın

musaviredanisin.ticaret.gov.tr

**T.C. TİCARET
BAKANLIĞI**

**KOLAY
DESTEK**

**KOLAY İHRACAT
PLATFORMU**